

Центр студій спадщини
Патріярха Йосифа Сліпого
Обіжник 3 (55) Літо 2026

Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого у Філадельфії провів 18-ий конкурс декламації з нагоди Міжнародного дня рідної мови

Читайте на с. 9.

ЙОСИФ СЛІПІЙ. НЕЗЛАМНИЙ

Богдан БОНДАРЕНКО
<https://ukrainianpeople.us/>

Його життя було сповнене таких драм і випробувань, яких і ворогові не побажаєш. Можливо, хтось інший уже й не вибрався б із того лабіринту, в якому волею долі опинився Йосиф Сліпий, а йому вдалося. Якась невидима нитка Аріадни щоразу виводила його із, здавалось би, безпросвітної теміни на денне світло. Ніби спеціально доводячи, що сила віри – безмежна, а сила духу – незламна.

З ДИТИНОЮ НА РУКАХ – ДО ЗАРВАНИЦЬКОЇ БОГОРОДИЦІ

... Він зачинив за собою двері батьківської хати і попрошкував засніженою стежкою. Мороз рум'янив щоки, віхола “залізала” в кишені, ніби шукаючи там щось їстівне, а поскрипування під ногами нагадувало звуки старого зламаного органу. Кремезний чоловік ще раз озирнувся, немов намагаючись краще запам'ятати обриси рідного дому, що залишився позаду. Йому так хотілося б залишитися бодай ще на день-другий, але нагальні справи не дозволяли. Треба було конче їхати до Львова...

Майбутній кардинал і Патріарх за кожної нагоди старався вирватися на малу батьківщину – в село з незвичною назвою Заздрість, що на Тернопільщині. Тут, 17 лютого 1892 року, на світ з'явився хлопчик, якого нарекли Йосифом. “Це була велика сім'я з восьми дітей, – розповідає Ukrainian People Ірина Іванкович, директор Центру дослідження спадщини Патріарха Й. Сліпого (США). – Родина належала до поважаних (батько був війтом), заможних і освічених. А головне – з дуже правильними пріоритетами виховання в духовності та в національній свідомості”.

Найменший син Івана і Анастасії ріс допитливим, кмітливим, жвавим, але час від часу мав клопоти зі здоров'ям. Відомо, що у ранньому віці він серйозно занедужав. На лікарів надії було мало, тому батьки вирушили з дитиною на руках до Зарваницької Богородиці. Після молитви перед чудотворною іконою Йосиф одужав. На радість тата і мами, а також сестер та братів. До речі, один із них – Роман – став для Сліпого першим вчителем. Купив абетку та вирішив ознайомити з нею малого. У результаті той уже в п'ять рочків умів читати!

Опісля і в школі, і в гімназії відзначали, що цей учень із темно-синіми очима й чорним, мов смола волоссям, був напрочуд беручий до знань. На відміну від однолітків, котрі тільки й думали про копаній м'яч, його не треба було особливо мотивувати і, тим паче, змушувати до навчання. Що в дитячі роки, що у старшому віці, коли треба було обирати стежку в житті. Випадково чи ні, але перша зустріч з Андреем Шептицьким відбулася ще коли Йосиф Сліпий був... гімназистом.

“Тоді митрополит здійснював візит до Тернополя, в рамках якого завітав до учнівської молоді, – каже Ukrainian People Олег Турій, директор Інституту історії Церкви УКУ (Львів). – Під час спілкування він ставив присутнім складні богословські питання. На одне з них – дуже й дуже важливе – Йосиф зумів відповісти. Згодом, коли юнак вступав до семінарії, на іспитах Шептицький поставив йому те ж питання. Тобто владика Андрей уже тоді зауважив цього здібного, працюючого та обдарованого хлопця...”

Звісно, ніхто й подумати не міг, що мине “надцять” років і Йосиф Сліпий стане ректором духовної семінарії, в якій колись вчився (оце зигзаг долі!), а потім очолить богословську академію. Коли ж Андрея Шептицького в 1944 році не стане, посяде його місце. До речі, висвячення на єпископа було проведено заздалегідь – ще 1939-го – й цілком таємно. А вже радянська влада, що прийшла на Західну Україну, занесла над Церквою дамоклів меч. І лише вичікувала слушного моменту, щоб його опустити.

“ОСОБЛИВО ДОШКУЛЯЛИ “МАЛОЛЕТКИ”

Такий момент настав зовсім скоро – весною 1945 року. Хвиля червоного терору накрила духовну еліту Західної України. Серед тих, хто потрапив до рук НКВС, був і Йосиф Сліпий. В один момент його життя перетворилося на пекло: наступні майже двадцять літ (якщо бути точним – вісімнадцять) він проведе у таборах та на засланні.

“Йосифа Сліпого засуджували декілька разів, – говорить Ірина Іванкович. – Перший – 1946 року, другий – 1953-го, третій – 1957-го... Звинувачували насамперед у буржуазно-націоналістичній підіривній роботі, зв'язках із Ватиканом та опорі советському режимові... Побоюючись його авторитету і впливу на людей, постійно етапували. Сибір, Заполяр'я, Мордовія, Красноярський край, тобто географія надзвичайно широка”.

“Ці етапи були страшенно виснажливими, – додає Олег Турій. – А вже дуже часто ув'язнених перевозили в товарних вагонах, до того ж – із кримінальними злочинцями. У спогадах Йосиф Сліпий згадує, як його і обкрадали, і знущалися, і обпльовували. Особливо дошкульними були, як він писав, “малолетки”, котрих часто спеціально натравлювали. Тільки уявіть собі: людина, яка знала до десятка європейських мов, мала два докторати, широкий кругозір, опиняється у такому середовищі. Тим не менше він це все стоїчно переносив!”

Як і подальші випробування у таборі. Звісно, засуджені не сиділи, склавши руки, а гарували по-чорному. На лісоповалі, торфорозробці, каменоломнях та на інших фізично складних роботах. Візьміть до уваги, що це відбувалося за температури, що іноді сягала мінус сорок градусів! Тож хвороби і травми були постійними супутниками ув'язнених. Не оминули вони й предстоятеля УГКЦ.

“У нього, скажімо, був перелом руки, – говорить Ірина Іванкович. – І коли він звернувся до лікаря, той відповів: “Іншим ламають ребра, а вам зламали тільки руку”. Загалом у документах зафіксовано, що Йосиф Сліпий близько ста разів мав різного роду хвороби і не завжди йому надавали відповідну медичну допомогу. Наприклад, коли він вийшов з ув'язнення, то мав обморожені ноги, які досить довго лікував. Вони були такі посинілі, як довбоньки... Здоров'я підірвали не тільки важкі роботи та кліматичні умови, а й допити ще під час слідства, коли завдавали фізичних ушкоджень”.

Та навіть посеред того жаху Блаженніший намагався шукати довкола щось... прекрасне. Наприклад, милувався природою та її багатством, про що навіть писав у листах на Батьківщину. Згадав на засланні і про своє захоплення з дитячих років – вивчення рослин, і став збирати гербарії. До подиву інших “братів по нещастю”, які не могли збагнути, навіщо це робити?! Тим більше годі було шукати розуміння в колекціонуванні метеликів, жуків та інших комах. Можливо, такі прості речі – окрім віри, звісно – і допомогли митрополитові вижити.

До слова, ті, хто познайомився з Йосифом Сліпим “там”, у своїх спогадах потім відзначали, що він залишався комунікабельною людиною. Нерідко влаштував імпровізовані лекції для ув'язнених на різні теми – від теологічних до світоглядних. А коли приходили посилки від рідних чи знайомих з України (оце була радість!), завжди ділився їх вмістом з іншими. Чай, цукор, сало й т. п. Дарував іншим і цигарки “Казбек”, які були в таборі на вагу золота.

“Коли ж надсилали родзинки, Йосиф Сліпий настоював їх на воді, отримуючи в той

спосіб переброджене легке вино, – зазначає Олег Турій. – Потім використовував його, щоби відправляти богослужіння. Очевидно, робив це не публічно, а радше так приватно. Відомо навіть про кілька випадків, що він висвятив окремих осіб на священників...”

НЕВЖЕ ЙОГО ОТРУЇЛИ?

... І ось митрополит знову в потязі. Чутно, як “рахують” кілометри колеса вагонів, а в голові одна думка: куди, а головне – навіщо – його везуть? Виявилось, що дорога пролягла до столиці імперії. У Москві вже вирішили подальшу долю Йосифа Сліпого. 1963 рік. Щойно вдалося “загасити” Карибську кризу (на Заході її називали кубинською), яка ледь не призвела до ядерної війни між срср і США. Треба було “перезавантажувати” відносини між Кремлем та Білим домом. Відтак почастишали неформальні контакти між двома країнами. Опосередковано участь у цих перемовинах брав і Ватикан. На якомусь етапі, власне, постало питання про Йосифа Сліпого.

“До Хрущова було доведено прохання Папи Івана XXIII звільнити митрополита. На що той відповів: “А він ще живий?!” Тобто Микита Сергійович дуже добре знав, хто такий Сліпий, бо арешти відбувалися якраз, коли він очолював компартію України. І зрештою, був поінформований про всю цю спецоперацію з ліквідації УГКЦ. Але надалі за долею її предстоятеля не дуже стежив, адже вважав, що людина у 70 років після тих випробувань, тих лихоліть, які випали на її долю в ув’язненні, або справді померла, або в такому стані, що, напевно, недієздатна. Тому для Хрущова це була досить гарна нагода зробити жест “доброї волі” й показати, що він йде на певні, так би мовити, поступки чи прохання Заходу і, зокрема, Ватикану”, – зазначає проректор УКУ.

Кремль погодився дати волю Йосифу Сліпому, але про повернення в Україну не могло бути й мови. Ба більше – митрополит мав полишити срср. Назавжди! Звичайно, Блаженніший був не в захваті від такого рішення (це м’яко кажучи), але іншого варіанту не існувало. Його знову посадили в поїзд, та відправили за кордон. Тішив себе думкою, що наостанок бодай з вікна побачить рідні краєвиди, але... Маршрут пролягав не через Західну Україну, а через Білорусь.

А вже 9 лютого – незадовго до свого дня народження – Йосиф Сліпий прибув до Італії. Його “сховали” від допитливих очей у монастирі поблизу Рима. Треба було щонайменше відійти після довгої дороги та перевести подих на новому місці. На жаль, відразу після приїзду він досить сильно захворів. За словами Олега Турія, з’явилися чутки, що митрополита, можливо, отруїли. На щастя, підозри не підтвердилися. Це виявилось просто виснаження організму. Тож незабаром владика одужав та зміг не просто взяти участь у Другому Ватиканському соборі, а виступити з 20-хвилинною промовою.

У подальшому здоров’я не підводило главу УГКЦ, тож він розпочав дуже активну діяльність. Дивуючи багатьох людей, які не сподівалися на такий обсяг, розмах і масштаб. Перші два декрети Йосифа Сліпого були присвячені заснуванню Українського католицького університету ім. св. Климента Папи, а також зведенню собору святої Софії в Римі. Останній постав за два роки – восени 1969-го – і став не тільки ще однією окрасою італійської столиці, а що важливо – осередком духовного та культурного життя українців.

Цікаво, в якому ритмі точилося життя Йосифа Сліпого? “Щоденного графіка, такого чіткого, не зафіксовано, – ділиться д-р Ірина Іванкович. – Проте відомо, що він вставав надзвичайно рано – зі сходом сонця. Завжди була молитва, божественна

літургія, а пізніше різні справи. Візити, зустрічі, перемовини. Зрештою, господарчі та юридичні справи. Як не з будівництвом собору св. Софії, то з поверненням храму свв. мучеників Сергія і Вакха та Жировицької ікони Пресвятої Богородиці... Одне слово, у Йосифа Сліпого були дуже насичені дні. Надзвичайно. Тобто він вів досить бурхливе життя як на людину, котра в такому досить поважному віці надолужувала втрачених вісімнадцять років в ув'язненні”.

Окрема і широка тема – пастирські візити. Йосиф Сліпий невтомно подорожував країнами та континентами, щоб зустрітися з вірними УГКЦ. Їхав чи летів туди, де були українці. Дістався навіть до Австралії, Аргентини, Колумбії. Звичайно, не раз відвідував США. Філадельфія, Нью-Йорк, Чикаго, Стенфорд та інші міста. А 1976 року мав навіть зустріч у Вашингтоні з президентом Джеральдом Фордом.

“Йосифа Сліпого приймали як людину, котра представляє інтереси українців, не тільки перші особи Сполучених Штатів, а й Канади, Австралії та інших країн, – каже Олег Турій, кандидат історичних наук. – Фактично він виконував ту місію, якою не займалась влада радянської України. Іншими словами – став свого роду репрезентантом, навіть можемо сказати етнархом, неіснуючої держави... І це також можна зарахувати до переліку найвидатніших здобутків Йосифа Сліпого”.

“ЦЕ БУЛА ЛЮДИНА ТВЕРДОГО ХАРАКТЕРУ і М'ЯКОГО СЕРЦЯ”

... На “вічне місто” опустилась ніч. Позаду був ще один день. Перебираючи його події, він залишився задоволений. Вдалося зробити навіть більше, ніж сподівався. Завтра було заплановано не менше справ, тож треба було бодай трохи виспатися. Ось уже й місяць заглядає у вікно.

Працездатності Йосифа Сліпого дивувалися всі. Не тільки інші кардинали (цей статус Папа Римський надав українцеві ще у 1965 році), а й набагато молодші священники. Що

там казати – особисті секретарі не завжди могли “змагатися” з владикою. І не завжди розуміли (для чого?!), коли він волів власноруч підписувати всі листи-відповіді. Навіть тим, хто зробив мінімальні пожертви – 5 чи 10 доларів – на потреби Церкви...

“Я точно знаю, що він був фанатично працьовитою людиною, і цього ж вимагав від усіх, – говорить Олег Турій, завідувач кафедри церковної історії УКУ. – Біля нього ніхто не витримував. Коли Йосиф Сліпий бачив, що хтось сидить без діла, то казав: “Робіть щось!” або по-галицьки – “не тиндайте” (сучасною мовою – “не байдикуйте”). Цю фразу згадують чимало людей”.

“Він справді був надзвичайно вимогливий, – додає Ірина Іванкович, голова Релігійного товариства українців католиків “Свята Софія” (США). – І до себе, і до інших. Наприклад, до студентів та колег, особливо науковців... Ті, хто ближче спілкувався з Йосифом Сліпим, відзначають його надзвичайну співчутливість, доброту, виrozumіння. Проте, якщо вже йшлося про загальне добро, то міг бути суворий, строгий... Знаєте, це була людина твердого характеру, але м’якого серця. Він любив Бога, любив людей, любив те, що робить”.

Останню крапку у життєписі предстоятеля УГКЦ було поставлено 7 вересня 1984-го. Йосиф Сліпий мав тоді 92 роки. Навіть якщо не знати біографії Патріарха, цифра справляє враження. А якщо врахувати, знову ж таки, через що йому довелося пройти, це справді неймовірно. Кредо, яке він свого часу обрав для себе та помістив на єпископський герб – “Per aspera ad astra” (“Через терни до зірок”) – цілком відповідає тому шляху, який довелося пройти уродженцю села Заздрість на Тернопільщині.

“Думаю, перша і найголовніша заслуга Йосифа Сліпого – те, що він не зрадив своїй Церкві, – підсумовує Олег Турій. – Тобто залишався ієрархом навіть всупереч тому, що її офіційно оголосили неіснуючою, делегалізованою. У цьому якраз полягало, можна сказати, таке провидіння митрополита Андрея Шептицького, який, обираючи на свого наступника саме Йосифа Сліпого, передбачав і переслідування, і можливе знищення УГКЦ. Але він вважав: якщо її очолить людина, яка сама не зламається, то цю Церкву неможливо буде знищити”.
Що й казати – незламний!

*Ось так ступив я на тернистий шлях мого подальшого життя. Почало бути дійсністю те, що вмістив я у своєму пастирському гербі – „Пер аспера ад астра”. Переді мною, наступником Сл. Б. Андрея та спадкоємцем Його духовної спадщини і Його заповітів, простелився довгий шлях відречення, несення хреста і свідчення Йому „пред чоловіки”, „в роді цім перелюбнім та грішнім” /Мр. 8, 38/. На цьому шляху могутня Божя Десниця помагала мені, В’язневі Христа ради, давати свідчення Христові, як це Він прорік своїм учням-послідовникам: „І будете мені свідками в Єрусалимі і в усій Юдеї та Самарії, і аж до краю землі...” /Ді. 1, 8/. Але на придорожніх стовпах мого шляху виднілись інші написи: не Єрусалим, Юдея, Самарія, а Львів, Київ, Сибір, Красноярський край, Єнісейськ, Полярія, Мордовія і так дослівно „аж до краю землі”.
(Зі ЗАПОВІТУ Патріярха Йосифа Сліпого)*

СПОГАДИ ПРО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА СЛІПОГО.

УРИВОК

О. Маріян ПРОЦИК

12 листопада 2011 року, при Релігійному Товаристві українців католиків «Свята Софія» США було створено Центр студій спадщини Патріярха Йосифа СЛІПОГО. Цьогоріч цей дослідницький орган святкуватиме ювілей 15-ліття. З цієї нагоди вийде друком збірник «Кожен на своєму місці. Спогади про Патріярха Йосифа Сліпого» за ред. д-р Ірини Іванкович. Серед дописувачів книги—о. Маріян Процик. У цьому числі Обіжника друкуємо уривки з його спогадів.

Філадельфія, Дім Святої Софії, 7 вересня, 1984 рік.

Голова нашої Української Католицької Церкви Йосиф Сліпий Коберницький-Дичковський переставився до вічності на 92 році свого боголюбивого життя. Життя, сповненого постійним вивчанням усього, що цікаве, що корисне, що добре, сповненого постійним навчанням усього відповідного для добра тих, що прагнули навчитися, зрозуміти, засвоїти... Життя, перешитого золотистими нитками віковичної невичерпної мудрости, яка тільки від Господа може прийти, і що дається небагатьом... Червоними нитками любови до Бога, до Церкви, до Батьківщини, орошеними його власною кров'ю впродовж багатьох літ... Чорними нитками різnorodних терпінь, тортур, зневаг, насмішок, якими так щедро вміли обдаровувати богоненависні... Хотілося полетіти на похорон до Риму, але еміграційні папери, на жаль, ще не були належно впорядковані, тому виїжджати було небезпечно.

Замкнувся я тоді в кімнаті на третьому поверсі і сльози самі котилися, як ніколи раніше.

У моїх думках з'являлися дні, прожиті з рідкісною особою, яка зустрічається можливо раз на століття. Усі зустрічі, починаючи від першої в університеті Св. Климента Папи Римського при соборі Св. Софії в Римі у вересні 1975 року, закінчуючи останньою, після мого свячення у празник св. Михаїла, 21 листопада, 1980 року на Студіоні в Кастельгандольфо. Він скріпив у мені національну свідомість, порушену оточенням, у якому, далеко від Рідного краю я майже загубився. Він влив у мене оту впертість в обороні рідного благочестя. Під його наглядом закінчив я богословські студії, і він поклав на мене свої святительські руки, від чого я справді гордий, бо удостоївся мати такого святителя, якого ніщо не могло збити зі шляху вірності

Господеві, нашій Церкві і нашому народові.

Пригадувалися мені безлічі розмов із ним та його численні, майже щоденні, духовні цінні поради. Його духовні науки нам, короткі, глибокі за змістом і практичні, щоб ми поволі пізнавали самих себе і Божу волю, щодо нас, щоби належно приготувати нас до майбутнього служіння.

«Пізнай себе, буде з тебе» (Γνωθι σεαυτόν - грецькою чи Nosce te ipsum - латиною). Ці слова глибоко вкарбувалися мені у пам'ять і провадять мене моїм життєвим шляхом аж до сьогодні. Тут ідеться не лише, щоб «пізнати себе» задля самого пізнання, зрозуміння хто ми є, як казали греки чи латиняни, але в другій частині цього вислову «буде з тебе» міститься активна дія у відношенні до тих, з якими щоденно стрічаємося. Зробити так, щоб це зрозуміння не залишилося тільки всередині нас задля власної потіхи, але щоб воно перенеслося назовні, щоби з нас щось було, щоби інші бачили у нас Христа, і щоби самі ми в інших могли уздріти Того, Хто прийшов задля нас у Благовіщенні, Хто об'явився нам у Різді, Хто навчав нас численними словами (часто через притчі), Хто з любови до нас був розіп'ятий у Велику П'ятницю, Хто воскрес із мертвих на Великдень, Хто вознісся на небо у Вознесіння і сидить праворуч Отця, і Якого володінню не буде кінця (пор. Символ Віри).

Зрозуміти Божу волю і сповняти її – це виявлялося і виявляється нашим завданням. Що я можу зробити, щоб підноситися на вищій щабель небесної драбини, щоб ставати досконалішим? Творити добро, не зважаючи на труднощі, на насмішки, на злидні. Коли приходили сумніви, коли здавалося, що тягарі завеликі, приклад Їх Блаженства завжди переконував, що можна йти вперед.

«Великого бажайте, щоб велике досягнути» (Μεγαλα αιτεσθε грецькою).

Блаженніший Патріярх Йосиф великого бажав і велике досягнув, не боячися жодних перешкод. Він не раз говорив нам: «Коли будете захоплюватися великим, мріяти про високе, думаючи про це, що вгорі, і, коли будете мати перед очима це, що ви хочете досягнути, ви будете підноситися догори, і ніякі труднощі вам не перешкоджають, бо людина росте зі своїми добрими мріями». І не варто боятися перешкод. Дуже небезпечно, коли все здається в порядку. Це затишок перед бурею. Блаженніший згадував: «Я дякую Господеві, що мене били, а не величали. Бо, якщо б'ють, це означає, що я їм невідгідний зі своїми думками, своїми мріями, і що я не заломився. А, якщо величають, це означає, що я уподібнився до них і тоді я далеко від Бога». Кажуть, що слуга Божий, Митрополит Андрей Шептицький, вибираючи Йосифа Сліпого своїм наступником, сказав про отця-ректора: «Він не заломиться». Сам же Блаженніший давав нам таку пораду: «Коли двері перед вами замкнуться, посадивши вас у безвихідну темноту, не слід заломлюватися, бо у темноті побачите промінчик світла, йдучи за яким, дійдете до вікна, що відкриється вам і поведе вас у напрямку світла. Тільки великого бажайте».

Про своє життя на засланні Блаженніший розповідав неохоче, але при одній нагоді згадав, що якось він приніс до табору на плечах напівмертвого в'язня і так врятував йому життя, а той у відплату доносив на нього, стараючись йому у такий спосіб нашкодити. При тому Блаженніший нагадував: «Робіть добро незалежно чи хтось відплатиться вам за це чи ні, і в який спосіб відплатиться. Ви своє зробили, а на інших є, щоб їхнє зробити, бо кожний і кожна відповідає за свої вчинки».

Блаженніший Йосиф робив багато добра, але за це його саджали у тюрми, висилали на заслання, з нього кепкували, казали, називали зрадником народу. Все це діялося до 1963 року, а що опісля? Подібне продовжувалося й тут, у вільному світі. Вважали його наївним, невдячним, самозванцем, а все через те, що він хотів зберегти нашу Церкву на поселеннях, щоб вона не розгубилася, щоб не перестала бути помісною Церквою, і щоб не втратила

зв'язок із матірною церквою в Україні, яка ще залишалася у катакомбах, немов неіснуюча, але жива.

«Не засуджувати інших». Пригадую, як під час обіду якийсь гість завів розмову про отця Гавриїла Костельника, і старався різними словами його плюгавити. Тоді Блаженніший перервав гостя сказавши: «Краще мовчіть. Там ви не були і не знаєте, як то все відбувалося».

«Нічого не говоріть, якщо самі не впевнені». Інші, слухаючи нас, можуть легко зрозуміти, коли наша мова нещира, коли проповідуємо іншим, а самі того не дотримуємося. Коли радимо іншим, щоби вони щось зробили, а самі не збираємося це робити.

«Не хвалися здобутим, немов це твоя заслуга, знаючи, що все приходить від Господа: і ласка, і можливість, і сила». Інші, можливо, одержали менше, ніж ми, але змогли перевищити нас, зробити щось більше за нас. Однак, того ніколи не згадують, бо не вважають за потрібне хвалитися. Важливо, що Господь бачить.

«Зрозумій, що ти слабкий, але Господь тебе кріпить». З Господом ми сильні. У ньому – перемога. Без Нього розгубимося, зникнемо з лиця землі, немов ніколи не існували. Нагадується апостол Павло, коли каже: «Щоб я не величався, дано мені колючку у тіло, послання сатани, який бив мене у обличчя, щоб я не величався. Тричі благав я Господа, щоб відступився сатана від мене, і сказав Він мені: досить тобі моєї благодаті, бо моя сила найкраще виявляється у твоїх немочах (2 Кор. 12,7-9).

«Все тяжке, що приходить у житті, є допустом Божим, щоб загартуватися, стати сильнішими, незламними». Коли б у житті Блаженнішого не було отих різних перешкод, він не став би таким загартованим, таким незламним. Правдоподібно був би добрим провідником, але не повів би за собою численних майбутніх осіб, що вміють йти за Христом, наслідуючи приклад Патріярха Йосифа.

«Слід тобі бути наверненим фарисеем і розкаяним митарем в одній особі, бо тоді ти зможеш бути Христовим послідовником». Ніхто не досконалий. Нераз може нам здаватися, що ми кращі від інших, і показувати це як фарисей. Але тоді варто зрозуміти: все, що робимо – це для Господа, і тоді повернути, усвідомити і побачити, як можна виправитися, розкаятися й піти у іншому напрямку, не себелюбному, не користолобному.

Одного разу благопокійний Патріярх Йосиф дав нам такі вказівки: «Ви мусите триматися разом однією мовою, однією вірою у Христа, однією молитвою, однією системою богослужіння, одним обрядом, однією національною українською свідомістю, однією великою любов'ю до нашої спадщини князів і воїнів, до нашої культури, літератури, мистецтва, до наших традицій і звичаїв державницького правління, скріплених нашою історією багато століть. Потрібно засвідчувати єдність української нації в усіх країнах її розкинення».

Очевидно, було багато різних слів, якими він звертався до нас, але хто б усе це міг пригадати. Блаженніший навчав мене, як залишитися спокійним у кожній ситуації. Все минає, і труднощі минуть, і випробування, важне, щоб пізнати себе, щоб великого бажати, не забуваючи при тім про молитву, бо, як часто благопокійний Патріярх нагадував: «Мої Дорогі! Пам'ятайте: без Бога ані до порога».

Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого у Філадельфії провів 18-ий конкурс декламації з нагоди Міжнародного дня рідної мови

З нагоди Міжнародного дня рідної мови, у суботу, 21 лютого 2026 р., у Філадельфії відбувся конкурс декламації «І в серці обізветься рідна мова». Поетичні змагання, у яких взяли участь 20 учнів 4-7 класів Нашої Української Рідної Школи (НУРШ), організував Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого, що діє при Релігійному Товаристві українців католиків «Свята Софія» США (ТСС А). Це вісімнадцяті поетичні змагання у співпраці ТСС А та НУРШ.

Журі у складі Ірини Іванкович, Голови ТСС А; Ірини Гегедош, Директорки НУРШ; Віри Пришлях,

волонтерки НУРШ оцінювали учасників за наступними критеріями: плавність декламації; чіткість вимови; інтонація; артистичність виконання; драматизм декламації; постава. У висліді

Світлина (з архівів Центру студій спадщини): переможці та журі конкурсу

конкурсу журі обрало: переможцю – Анну Зорькіну (6-Б кл.), призера – Устима Микитчина (4-А кл.) і двох лавреатів – Миколу Соловка (5-А) та Яріну Кшик (5-А).

Під час нагородження члени журі відзначили високий рівень підготовки конкурсантів, яких було нагороджено грамотами та призами. Спонсор події – Центр студій спадщини Патріярха Йосифа Сліпого подбав про нагороди для переможців

Директорка НУРІШ Ірина Гегедош висловила вдячність організатору за добру, довголітню традицію поетичних змагань, які наближають високу українську поезію молодому поколінню українців.

Звертаючись до учасників конкурсу, Голова ТСС А Ірина Іванкович зазначила: «Патріярх Йосиф Сліпий нагадував, що рідна мова – то нетлінний скарб, що його наші предки зберегли, незважаючи на усілякі заборони та перешкоди, і передали майбутнім поколінням. Нашим спільним завданням є зберегти нашу мову незалежно від місця перебування, адже війна, яка ось уже чотири роки збирає криваві жнива в Україні, є не лише за територію. Вона насамперед за право бути українцями і розмовляти українською. Пам'ятаймо про це особливо у спокусах асиміляції».

Того ж дня, з ініціативи американського Товариства «Свята Софія» відбувся показ документального фільму Олени Мошинської «ZLO» для педагогічного колективу НУРІШ напередодні 4-ої річниці повномасштабної війни.

Довідка: Конкурси декламації започатковано у 2013 році. Тематика подій була присвячена маркантним постатям української літератури та історії, серед яких: Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Василь Симоненко, Олександр Олесь, Василь Стус, Микола Зеров, Ліна Костенко, Василь Махно, Митрополит Андрей Шептицький, Патріярх Йосиф Сліпий, а також важливим державним та релігійним святкам: Різду та Воскресінню Христовому, Дню Матері, Дню захисника й захисниці та ін.

Пресслужба Товариства «Свята Софія» США

«Рідна мова – це нетлінний скарб, що його наші предки зберегли, незважаючи на всілякі переслідування і заборони, і передали нам у спадок».

Патріярх Йосиф Сліпий

Молитва за Прославу Ісповідника Патріярха Йосифа

Пресвята Тройце, слава і хвала Тобі за ласки уділені Пастирю Української Католицької Церкви, Слuzі Божому Йосифу Сліпому, і за те, що в ньому Ти дала нам світлий зразок непохитности у вірі і геройської витривалости оборонця Твоєї переслідуваної Церкви і правдивого свідка розп'ятого Христа впродовж 18 довгих років сибірської каторги.

Через його заслуги і посередництво дай нам силу йти слідом за Христом хресною дорогою і допоможи нам одержати ласку, якої дуже потребуємо і про яку сьогодні прохаємо (сказати яку), щоб ця випрошена ласка стала спонукою піднесення на Престоли Твого доброго, сильного, вірного сина твоєї Церкви. Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклонення, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Дизайн та друк:
Ірина Іванкович
Релігійне Товариство українців
католиків «Свята Софія» США
7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA
19027
215-635-1555
st.sophiara@yahoo.com